

TEK SAĞLIK, TEK GEZEĞEN VE TEK TOPLUM

Cumhuriyetimizin 100. Yılı
Türkiye Sağlıklı Şehirler Projesi 30.Yılında
Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği 18. Yılında
Kutlu Olsun

05326110871

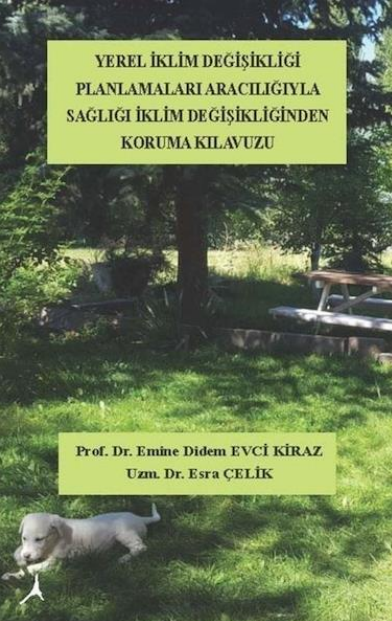
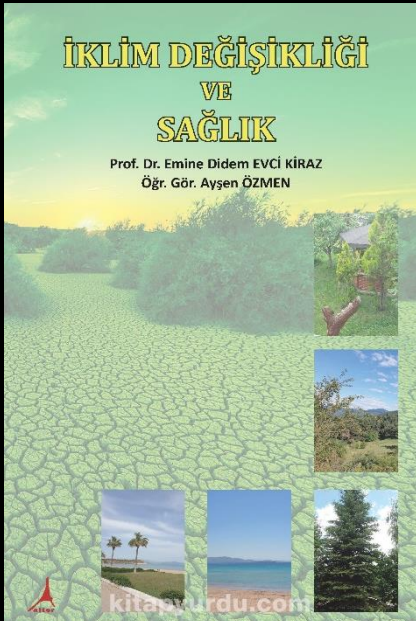
devci@yahoo.com

Health Sector Expert
of Climate Adaptation
UNDP-Turkey

UN CLIMATE
CHANGE
CONFERENCE
UK 2021

WHO National Healthy Cities Network Coordinator (2000-2004)
Aydın Healthy City Coordinator (2004-2014)
Adviser of Turkish Healthy Cities Association (2016-continues)
WHO European Healthy Cities Network Scientific Committee Member (2021-continues)

TEK SAĞLIK'TA

Şehir, Çevre, İklim ve
Sağlık

**Kırılgan
Gruplar**

Uyum

Sağlıklı Şehir

**GEÇ
KALMIŞIZ**

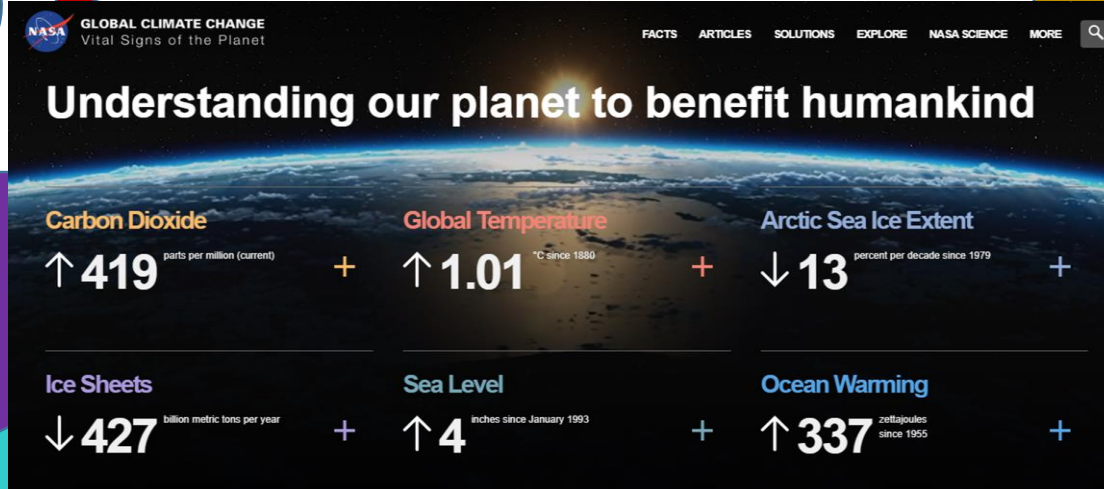
**Sağlık Etki
Değerlendirmesi**

**Etkilenebilirlik ve
Risk Analizi**

Mahalle

Teknoloji

Erken Uyarı

Halk Sağlığı Bakış Açısı

CBS

İnnovasyon

«Her yüzyılın kendi halk sağlığı sorunları vardır, iklim değişikliği yüzyılımızın mücadelesidir»

Dr. Margaret Chan, DSÖ Genel Direktörü

1970'lerden 2004'e kadar yılda tahmini 140.000 fazla ölüm

2030 ile 2050 arasında yılda 250.000 ek ölüm

2030'a kadar sağlığa doğrudan hasar maliyeti
2-4 milyar ABD Doları / yıl

Avrupa'da iklim değişikliği uyum çalışmalarına gereken hız verilmezse, 2080 yılında sellerden etkilenen kişi sayısı
775 bin – 5,5 milyon kişi

38 000: sıcaktan etkilenen yaşlılar

48 000: ishal

60 000: sıtma

95 000: çocukluk çağı beslenme
bozukluğu

Sağlık Açısından Tehlikeler

- *Aşırı hava olayları
- *Su kaynaklarında değişim
- *Deniz seviyesinin yükselmesi
- *Sıcak/Soğuk hava dalgaları
- *Hava kalitesinde değişim
- *Ultraviyole radyasyon artışı

Sağlığa Etkileri

- *Sıcak ve Soğukla ilişkili Hastalıklar
- *Ultraviyole Radyasyonun Yan Etkileri
- *Hava Kalitesinde Değişimin Yol Açtığı Sağlık Sorunları
 - *Gıda ve Su ile ilişkili Hastalıklar
 - *Değişen Bulaşıcı Hastalık Etkenleri
 - *Vektörlerle ilişkili Hastalıklar
 - *Ruhsal Sorunlar
- *Yeni Ortaya Çıkan ve Yeni Hastalıklar

A HISTORY of PUBLIC HEALTH

Revised
Expanded
Edition

**GEORGE
ROSEN**

Foreword by
Pascal James
Imperato, MD,
MPH&TM

•
Introduction by
Elizabeth Fee

•
Biographical Essay &
New Bibliography by
Edward T. Morman

Mekânsal halk sağılığı

- Sağılığı Geliřtiren Belediyeler
- Sağılıklı Yaşam Ortamları
- Mekan: şehir, řehirdeki tüm yaşam alanları
- Sağılık: Herkes için, her yerde, her sektörde,
her politikada sağılık

Mekan:

- Şehir
- Konut
- Toplu yaşam alanları (okullar, yurtlar, alışveriş merkezleri, lokantalar, oteller vb.)
- Ulaşım araçları
- İşyerleri
- Sosyal yaşam alanları
- Sağlık tesisleri
- Kritik alt yapılar (iletişim, enerji, arıtma, acil ilk yardım vb.)
- Vd.

Tehlike:

- Şehir sağlığının geliştirilememesi
- Çevre kirliliğinin azaltılamaması
- İklim değişikliğinin yönetilememesi sonucu ortaya çıkan afetler (seller, fırtınalar, taşkınlar, yangınlar, pandemi vd.)
- Deprem
- Yangın
- Epidemi, Pandemi
- Kombine afet
- Vd.

Riskler:

Hasta Bina Sendromu

Sağlıksız toplumlar ve şehirler

Dirençsiz yapılar ve sistemler

Önlenebilir olmasına rağmen artan sağlık sorunları

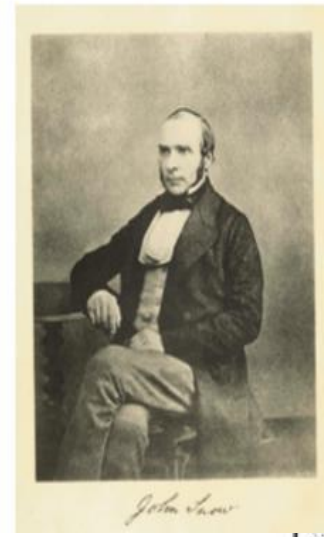
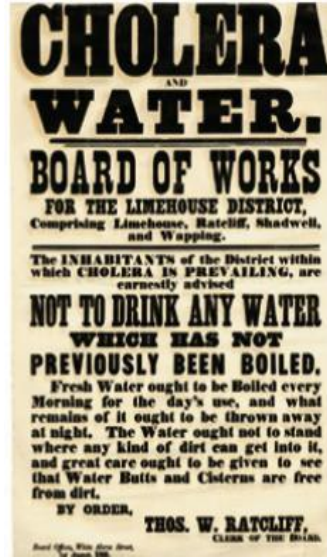
Ölüm

İki örnek:

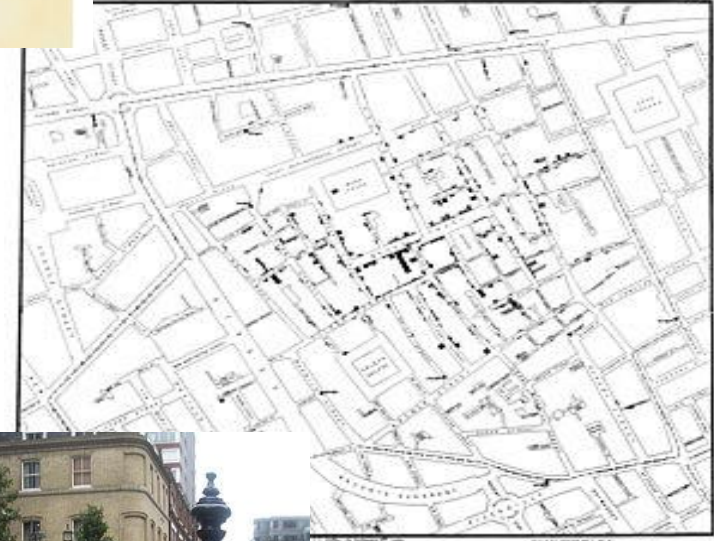
Londra

New York

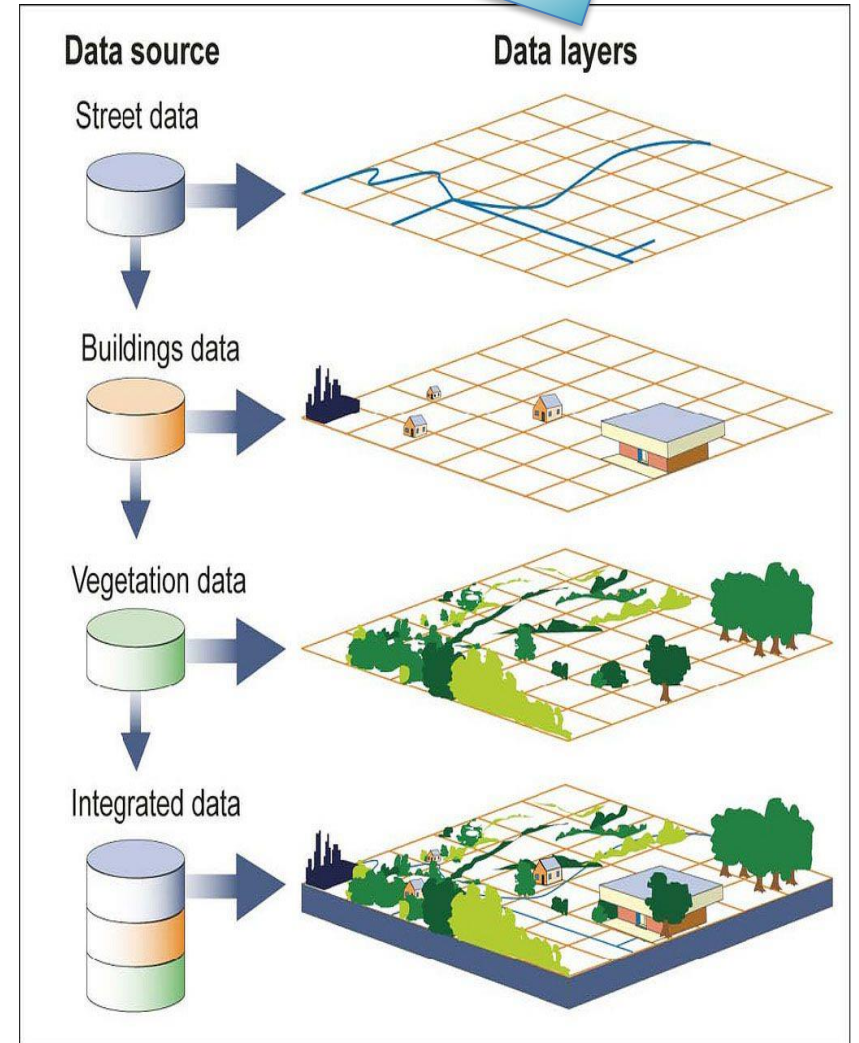
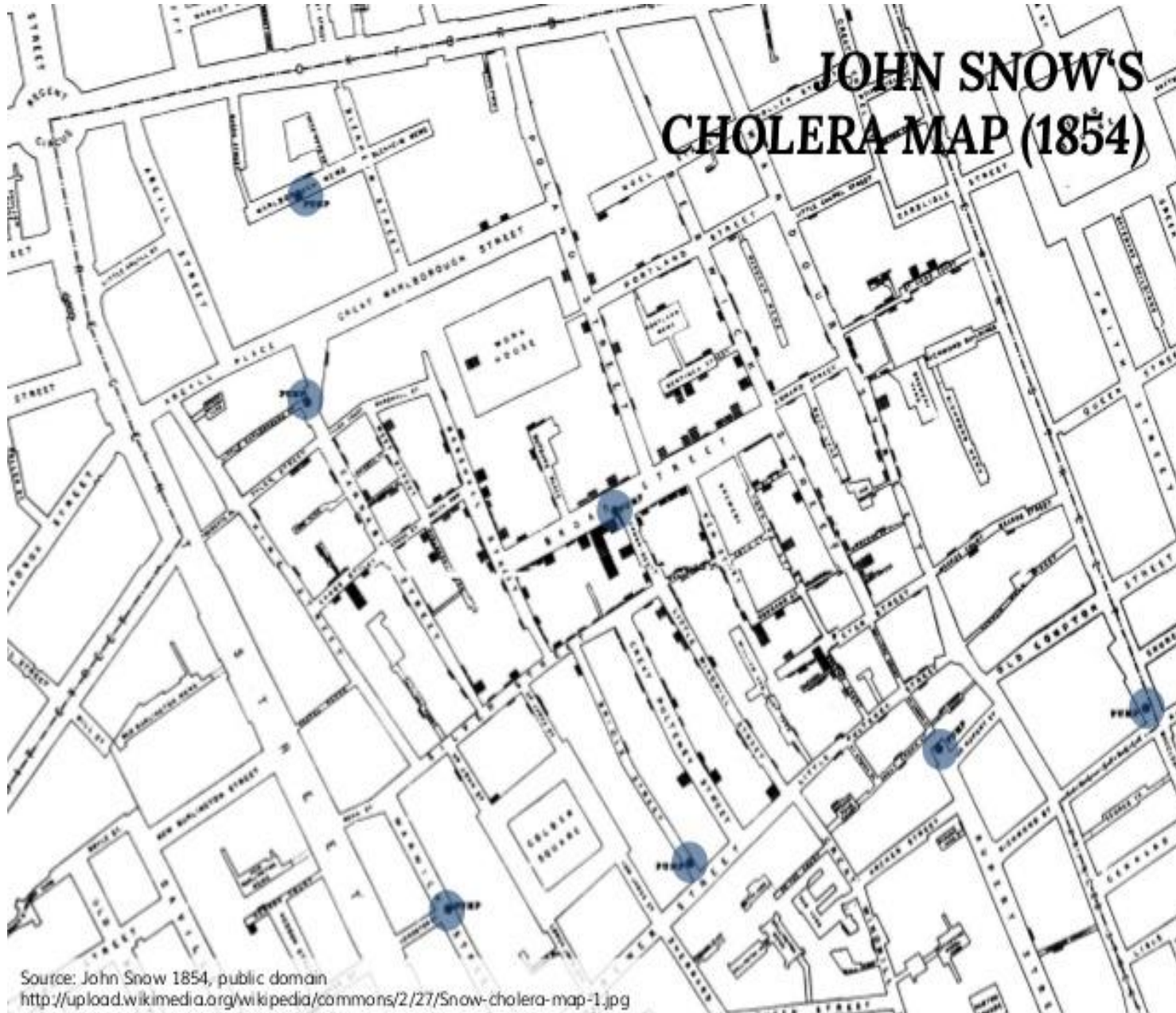
John Snow (1813-1858)

- Kolera etkenini 1883 yılında Robert Koch bulmuş
- Kolera etmeni bilinmeden bulaş yolu bulunan ilk hastalıklardan biri olmuş (1854)
- John Snow; çevre sağlığı biliminin başlatıcısı
- Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS)'ni halk sağlığı alanında ilk kullanan bilim insanı
- Mekânsal halk sağlığının ilk adımları

“Broad Street kuyusu”

New York City Climate and Health Profile

Overview

New York City (NYC) faces serious public health risks from extreme weather events such as heat wave and coastal storms. With climate change, the severity of these risks will increase. In 2010, the New York City Health Department created a Climate and Health Program with funding from the Centers for Disease Control and Prevention (CDC). The program launched a strategic planning process to assess current climate health risks, identify populations who are especially vulnerable, determine the potential impacts of climate change on public health and inform adaptation strategies. The program's findings have informed NYC's climate health policies and initiatives including OneNYC, the citywide sustainability and equity plan, and NYC Cool Neighborhoods, the citywide heat sustainability plan.

Climate Projections Summary

The New York City Panel on Climate Change (NPCC) — which is composed of climate change scientists, academics and private sector practitioners — regularly reviews local level climate data to improve the accuracy of climate projections. According to NPCC, NYC will experience higher temperatures and

AZALTIM

• Mücadele

UYUM

• Mücadele Yeteneği

DİRENÇLİLİK

• Mücadele Gücü

İklim Değişikliğiyle Mücadele Basamakları,
Prof.Dr.E.Didem Evcı Kiraz, Kasım 2022

Figure 3. Percent Change in Risk of CVD Hospitalizations per Unit Increase in Temperature Between 1991–2004

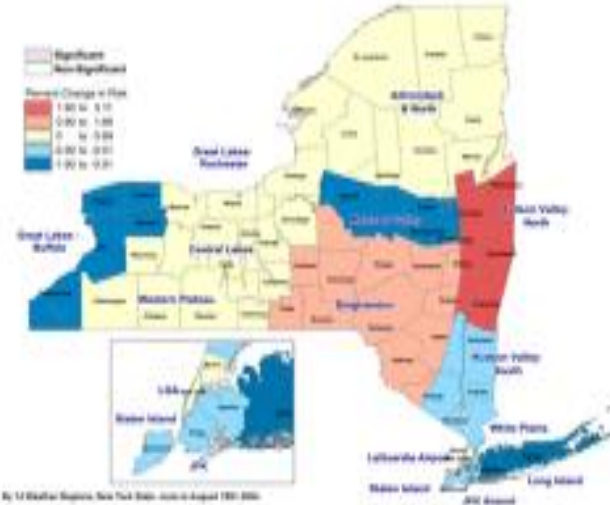

Figure 4. Percent Change in Risk of Respiratory Illness Hospitalizations per Unit Increase in Temperature Between 1991–2004

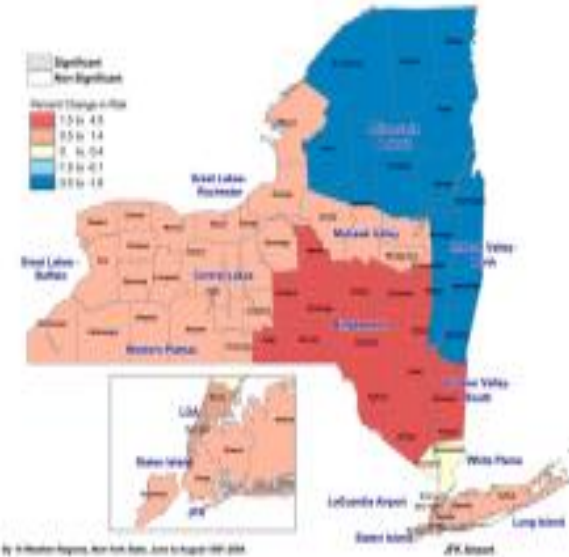
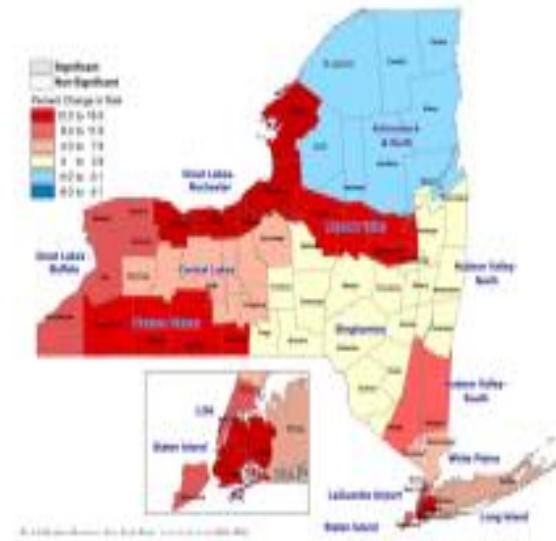
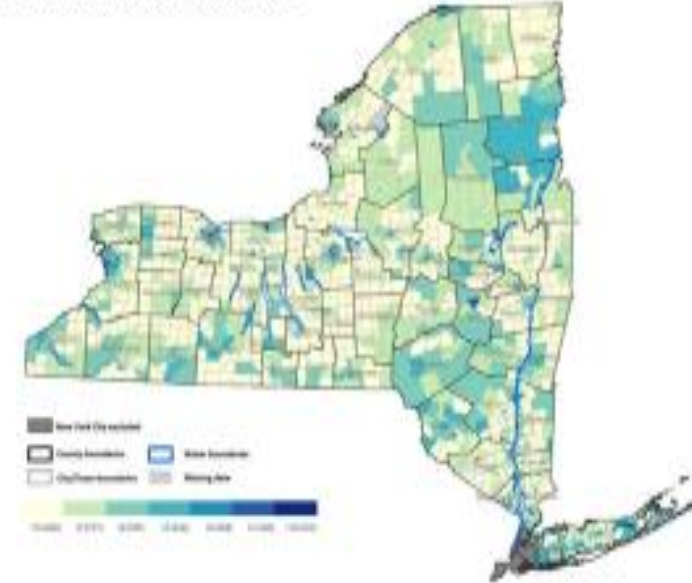

Figure 5. Percent Change in Risk of Acute Renal Failure Hospitalizations per Five-Unit Increase in Temperature Between 1991–2004

Sıcaklık kırılganlık indisi

An aerial photograph of a city, likely Hong Kong, showing a dense cluster of high-rise buildings. A dark, semi-transparent rectangular overlay covers the left and center portions of the image, serving as a background for the text. The right side of the image shows a more open area with a large green park (Central Park) and a winding road.

Şehir nasıl hazırlıklı hale gelir?

Değişimlere Hızlı Yanıt Verenler ve Değişimlere Uyum Sağlayanlar **HAYATTA KALACAK**

En son IPCC raporunda vurgulanan
iklim değişikliğinin büyük etkilerine acilen **UYUM SAĞLAMA İHTİYACI**

NELERE UYUM SAĞLAMALIYIM?

İklim değişikliğinin suya ve gıda üretimine etkileri

Sağlığa ve esenliğe etkileri

Kentler, yerleşimler ve altyapılara etkileri

İklim değişikliğine atfedilme güvenirliği

İnsan Sistemleri

	Su kıtlığı	Tarımsal üretim	Hayvancılık ve üretim	Balıkçılık ve üretim	Enfeksiyon hastalıkları	Isı, yetersiz beslenme vd.	Akıl sağlığı	Yer değiştirme	Zarara neden olan taşkınlar	Kıyıda sel/fırtına kaynaklı zararlar	Altyapı zararları	Temel ekonomik sektörlerdeki zararlar
Küresel	+	-	○	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Afrika	-	-	-	-	-	-	○	-	-	-	-	-
Asya	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avustralasya	+	-	+	-	-	-	-	değerlendirilmedi	-	-	-	-
Merkezi ve Güney Asya	+	-	+	-	-	-	değerlendirilmedi	-	-	-	-	-
Avrupa	+	+	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-
Kuzey Amerika	+	+	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-
Küçük Adalar	-	-	-	-	-	-	○	-	-	-	-	-
Kutup	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
Kıyı kentleri	○	○	○	-	○	-	değerlendirilmedi	-	○	-	-	-
Akdeniz bölgesi	-	-	-	-	-	-	değerlendirilmedi	-	+	-	○	-
Dağlık bölgeler	+	+	-	○	-	-	○	-	-	na	-	-

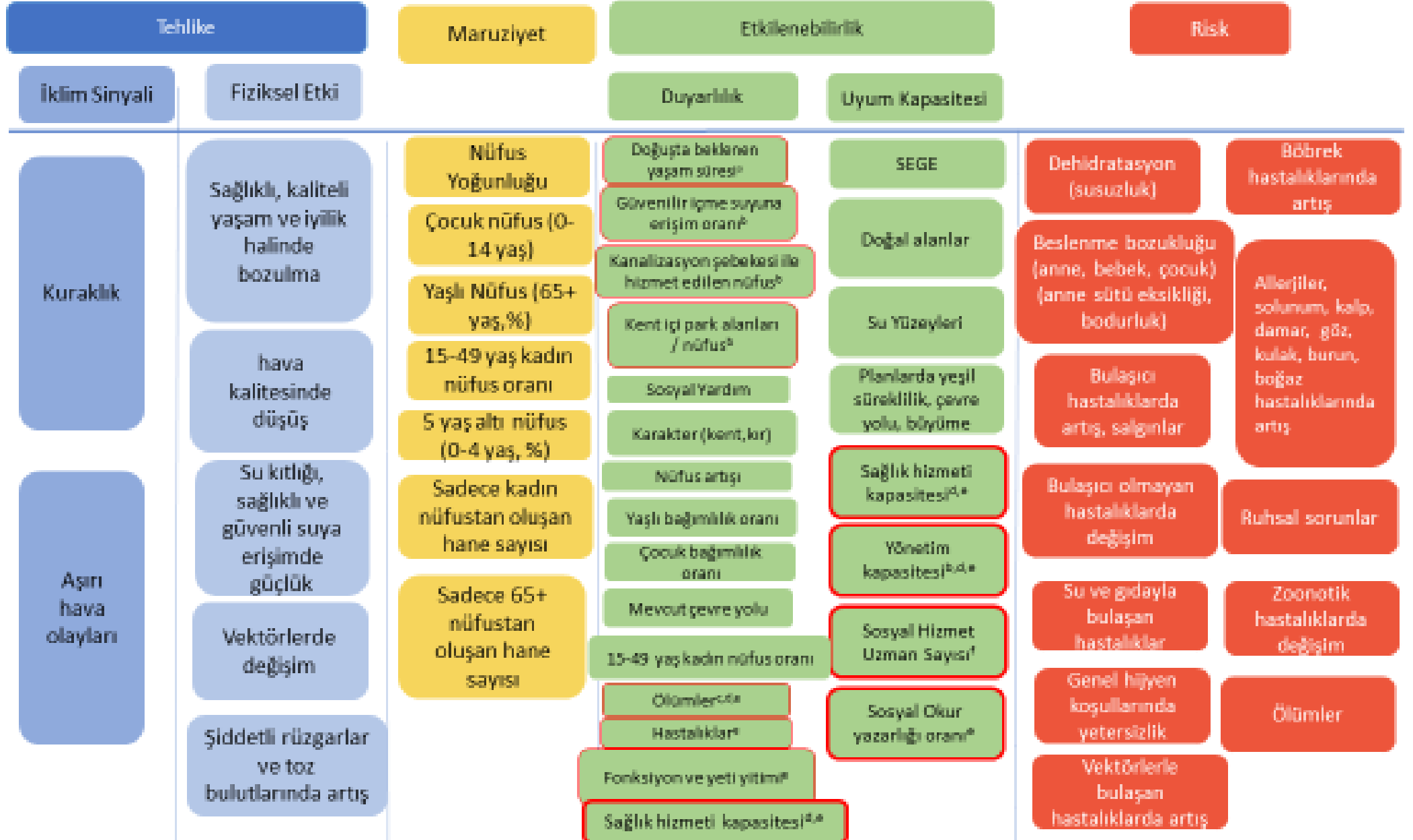
- Yüksek/çok yüksek
- Orta
- Düşük
- Sınırlı/yetersiz kanıt
- na Uygulanamaz

İnsan sistemlerine etkileri

- Artan olumsuz etkiler
- ± Artan olumlu ve olumsuz etkiler

Sağlık Etki Zinciri: Kent Örneği-1

(Prof.E.Didem Evci Kiraz, Ekim 2021)

12/11/2021

‘Dr. Merritt söz konusu kadın hastasında astım, kalp yetmezliği ve susuzluk gibi semptomların görüldüğünü ve artan sıcaklıkların bu hastalıkların tesirini daha da artırdığını kaydetti. Dr. Merritt bu sebeplerden ötürü hastasına "iklim değişikliği" teşhisi koyduğunu söyledi.’

Böylece, sağlık sektöründe iklim değişikliğinin sağlık etkileri görünür ve kanıtla desteklenmiş hale gelmiştir

Sağlıklı şehir, bizim için sağlıklı bir yaşam tarzı sunmalıdır: **DİRENÇLİ ŞEHİRLER**

İyi Konut

Güvenli iş
olanakları

Temiz Su,

Temiz Hava,

Kaliteli ve
Güvenli Gıda

Yeterli Ulaşım
İmkanları

İyi bir Sosyal
Çevre

Sağlıklı Şehir, Sağlıklı Büyüyen Gelecek Nesil

BİREY OLARAK

Mevcut Alışkanlıklarımı Sorgulamalı ve
Şehir, Çevre, İklim Değişikliğine Etkisi Olanları
Değiştirmeliyim

- Kendimi Korumayı
- Olaylara Hazırlıklı Olmayı
- Olayları Yönetmeyi
- Olaylar Bittikten Sonra Yaşamıma Devam Etmeyi
Öğrenmeliyim
- Hanemde, Mahallemde, İlçemde, Şehrimde
İklim Değişikliğini Anında Bildiren, İzleyen,
Yöneten Sistemlere Katılım Sağlamalıyım

Herkes İçin Sağlık-Her Politikada Sağlık- **Tek Sağlık**

- tıp ve halk sağlığı yaklaşımı kadar
 - tarım
 - sanayi
 - eğitim
 - barınma
 - turizm
 - iletişim vd. alanlarda da çaba gösterilmesini gerektiren bütüncül bir kavram
- **yepyeni bir yaşam tarzı ve daha yüksek bir yaşam standardı sağlamak için yeni fırsatlar sunar**
- **politika yapıcılar ve karar vericilerin vatandaşlarına karşı kesin taahhüdü**
- **sektörlerin ve disiplinlerin birlikte çalışmasını zorunlu hale getirir**

İkiz Eylem: Azaltım ve Uyum
Halk Sağlığı Yaklaşımı
Sağlığın Belirleyicileri
Sağlığı Olumsuz Etkilerinden
Korumak
Sağlıkta Uyuma Uyum

Daha sağlıklıyı
inşa etmek

Sağlık pazarlık
konusu değildir

Dirençli toplum için
seferberlik: Zaman,
insan gücü

Mali destek kirliliğine son vermek=
Sağlığı geliştirecek çıktısı olan
girişimlere destek

Sağlık taahhütlerinden
sapmamak

05326110871

devci@yahoo.com

Health Sector Expert
of Climate Adaptation
UNDP-Turkey

UN CLIMATE
CHANGE
CONFERENCE
UK 2021

WHO National Healthy Cities Network Coordinator (2000-2004)
Aydın Healthy City Coordinator (2004-2014)
Adviser of Turkish Healthy Cities Association (2016-continues)
WHO European Healthy Cities Network Scientific Committee Member (2021-continues)

İKLİMİ DUY
İklim Değişikliğine Uyum Eğitimi

CLIMATE PROMISE
A SAFE AND SUSTAINABLE FUTURE THROUGH BOLD CLIMATE ACTION

